

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — III. Negyedévre . . . 3 kor. — III.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — III. Negyedévre . . . 4 kor. 50 H.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL

Debrecen, Főter Lamprecht-palota, földszint az udvarban hátul.

A vesztegetések és a miniszterelnök.

Gróf Khuen-Héderváry már kijelentheti, a mit akar; az ő szavának többé nincsen súlya. Rövid miniszterelnöki pályája véget ért, bármit is mondjon ő, bármit mágnás barátjai.

Az alatt a négy hét alatt, melyet gróf Khuen Magyarországi miniszterelnöki székében tölt, ez az ország annyira sülyedt, hogy évek kellene, míg csak a régi színvonalra jut. Ez alatt a rövid idő alatt kikezdték a sajtószabadságot, a gyülekezési jogot, erőszakoskodtak a képviselőházban és vesztegettek a Házon kívül és belül. És ha mindez a miniszterelnök tudta nélkül történt, akkor is eléggé jellemzi, hogy hivei és barátjai az ő kedvéért ilyenekre vete-mednek.

A ki tehát akarja, hogy Magyarországon a jogtiprás, a rendőrkard és a becsületeslegyek az alkotmány biztosítékai: az támogassa tovább a bánt, mondja továbbra is kötekedőnek a hazafias ellenzéket, de a ki hazáját szereti és nem akarja, hogy szenny borítsa el Magyarország szeplőtlen cimerét, ez álljon a küzdők sorába, hogy az ország

ne hetek, vagy napok alatt, hanem órák alatt szabaduljon a mostani kormányfőtől.

Persze, a ki azt hiszi, hogy Magyarországon ököljöggel lehet „rendet csinálni“, annak bajosan lehetnek ilyen subtilis fogalmi, az nem megy önként még ideiglenesen sem, hanem várja, míg székét az ajtó elé teszik.

Nos, a szék már most is kívül van, gróf Khuen csak vonakodik még beleülni; nyugodt lehet, majd belesegitik.

A harcoló ellenzék helyzete immár világos és tiszta s nem szabad engednie, hogy a miniszterelnök a Házban szóhoz jusson.

Azzal, hogy Khuen ur hanyag eleganciával hallja a vádakat és csak annyit jegyez meg arogáns szárazsággal, hogy a kellő formák között kell a parlamenti bizottságot kiküldeni; azzal, hogy lesajnálja áldozatul esett barátját; még korántsem tett eleget a gavallérság ama fokának, melyet a kaszinó párbajkodexé talán nem, de a miniszterelnökség méltósága igenis megkövetel.

Becsületes polgári észszel csak úgy lehet ilyen kérdést megoldani, hogy a miniszterelnök, mihelyt közvetve vagy köz-

vetlenül ilyen vád éri, rögtön beadja lemondását és elnapolja a Ház üléseit és csak azután áll a parlamenti vizsgálóbizottság elé.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A forrongó képviselőház.

— A képviselőház mai ülése. —

Ülés előtt.

A képviselőház már reggel féltizkor valósággal forrongott. Minden párthoz tartozó képviselők és hírlapírók vegyest lepték el a folyosót és izgatottan tárgyalták a legújabb eseményeket. A harciasak vitarendező-bizottsága teljes számban jelen van és osztja ki a szerepeket.

Földszinten ezalatt a mentelmi-bizottság ülésezik és sorra hallgatja ki a most már szabályszerűen megidézett képviselőket. A bizottság ülése adja ma az első székülömbözés anyagát. Olay Lajos tárgyal a Ház elnöki irodájában, hogy vagy a Ház ülését halasszák el, vagy szakítsák félbe a bizottság ülést, mert nem lehet a képviselőket az üléstől elvonni. Ezért az ülés jóval féltizenegy órán túl nyílik meg, dacára annak, hogy a Ház tagjai szokatlanul nagy számban vannak jelen.

Első hír, a mivel a folyosóra érkezőket fogadták, az volt, hogy a Szapáry eset folytán már három képviselő kilépett a kormánypartból, ez a három képviselő állítólag Fernbach Péter, Molec

Leányszépség.

Kevés szó gyakorol olyan delejes hatást az olvasóra és a hallgatóra, mint ez: Leányszépség! Benne meg van a virág színe, üdesége, illata, a tenger mélysége, a világűr határtalansága, a szfinkszek rejtélyessége, az örvények veszélye, a galamb szelidsége, az Istennek hatalma.

Mrs. Sarah Tooley, a londoni Young Woman-ban érdekes tanulmányt közöl arról a kérdéstről: áldás-e a leányszépség, vagy pedig átok?

Ugy látszik, hogy a kiváló írónő kissé elfogult s irásából ítélve, korból jóval több jutott ki neki ebben a földi életben, mint szépségből, mert bár elismeri a leányszépség veszélyeit, mégis bizonyos panaszos hang vonul cikkén végig, a melyből kiérzik az a keserűség, hogy a szép leányok mindig könnyebben boldogulnak az élet minden helyzetében, mint a kevésbbé szépek, legyenek bár sokkal eszesebbek, jóval képzetebbek és női erényekkel gazdagabban felruházottabbak is.

Mindenesetre elismerjük, hogy egy szép nőnek sokkal könnyebb érvényesülni és hogy már pusztán megjelenésével is hódít, veszteget. De hiszen ez nagyon természetes és mindennap tapasztalhatjuk a szépség ellenállhatatlan varázsát a természet és művészet minden alkotásánál.

Hogy áldást hoz-e a leányok szépsége? Tudok esetet, a mikor egy anyának két leánya volt. Az egyik mesés szépségű, a másik feltűnően rut. A hiu anya a szép leányát bálványozta, a csunyaával mostoha módjára bánt. A szép leányból elbizakodott, műveletlen, kellemtelen teremtés lett, a ki csak a csemetézésben talált élvezetet, a ki válogatott a kérők között és végül ülve maradt. Csunya hugából, anyjának igazságtalan szigora: házias, szorgalmas, szelid, áldozatkész hajadont nevelt, a ki csendes visszavonultságában a zenét, nyelveket, a festészetet művelte és társalgásában annyi keresett szellemességet árult el, hogy feledtette a szépség hiányát és később egy derék ember boldog nejje lett.

Milyen tragédia rejlik Gorkij Sztinjének ama burkolt vallomásában, a mikor emberi zülésének okául kétségbeesett hangon mondja, hogy nővére olyan nagyon szép volt és ő miatta őlt embert.

Mrs Sarah Tooley ezt a veszélyt így fejezi ki:

Egy csinos leány mindig több kísértésnek van kitéve, mint nővére, a kinek vonásaiban kevesebb a báj. Határozottan több veszélyvel találkozik, a melyek eltérítik egyenes utjáról és a bálványozás, a mely környezi könnyen kifejleszti szívében az önzést és a hiuságot.

Már pici korában a szép gyermek minden mondását, minden cselekedetét megbámulják, megbeszélik, ismételtetik, így fejlődik benne öntudatlan az a kiállhatatlan affektáltság, a mely később második természetévé válik.

Az iskolában a szép leányka hatalmat gyakorol társnői, sőt tanárai fölött is. Neki minden szabad. Minden neveltség, minden rakoncátlanság. S ha nem tudja leckéjét és ijedten néz a ta-

Tolnai Dániel czipőraktára

Piacz-utca 49. szám, postával szemben.

ajánlja ujdonságait a legdivatosabb nyári czipőkben hölgyek, urak és gyermekek részére.

Lawn-tennis- és kerékpárczipőkvalasztékban nagy.

Dani és Vancsó Gyula. Később ezt a hirt odamódosították, hogy csak Fernbach lépett ki és a másik kettő attól tette függővé magatartását, hogy tisztázhatja-e magát a miniszterelnök a vesztegetésben való részességtől. Fernbachról azt beszélik, hogy kilépését azzal indokolja, hogy nem hiszi, hogy Szapáry László a maga pénzéből költene vesztegetésre.

Szapáry László jellemzésére elmondjuk, hogy egyike a legfukarabb, legridegebben számító üzletembereknek, a ki semmiféle közcélra nem ad egy fillért sem. Mesének mondják, hogy Fiumében egy garast is költene reprezentációra a magáéból. Az angol flotta fogadását annak idején a miniszterelnök utasítására az államköltségen rendezte.

Ez tudja az egész kormánypart és éppen ezért nagy a konsternáció. Az Andrásyok és más kaszinóisták, a kik folyton a folyosón vannak, ugyan azt igyekeznek terjeszteni, hogy Szapáry egészen a maga jószántából dolgozott, de azért valamennyien koncedálják, hogy nagyon furesa és kétes a helyzet. A tegnapi előtti diadalmámor után most valóságos letörtek.

Szentiványi Árpád, a ki a nemzeti pártiaknak mostani vezérembere, ma éjjel azt mondta egy riporternak, hogy ő sem tud szabadulni attól a benyomástól, hogy nincsen minden úgy, mint ő és barátai képzeltek és nagyon is kell tisztázni a helyzetet, hogy a szabadelvű párt eddigi magatartásánál megmaradjon.

Az ellenzék soraiból ezalatt kiszivárog a hír, hogy birtokában vannak minden adatnak és hogy kétségtelenül be tudják igazolni a miniszterelnök részességét. Az eddigieknél nagyobb és lesújtóbb leleplezéseket helyeznek kilátásba és azt hirdetik, hogy a mai lesz az utolsó ülés a mostani kormány hivataloskodása alatt.

Ilyen hangulatban nyílik meg az ülés.

nárra, de hogy képes ez megszorítani azt a gyönyörűséges szemet és azt a piros ajkát, a mely az egész osztályt felderíti mosolyával. Nem buktatja meg és engedi, hogy tudatlanul hagyja el iskoláját a szépséges kis loba.

De minek is tanulna. Van-e nagyobb tudomány a szépségnél. (Beh kár, hogy olyan mulandó!) A protekciójának milyen biztos eszköze a szép nő! Legyen az úgy bármilyen „dubiózus”, egy szép szószelő — úgy mondják — tisztára mossa a vádlottat és ha véletlenül ő kerülne a vádlottak padjára, biztosra veheti, hogy az esküdt urak szívét megejtí szeliden remegő hangjának panasza és szép szemének omló könyzapor.

Mrs. Tooley így folytatta megfigyeléseit:

A mikor a valóban szép leány megunt a tömjénfüstöt és elérkezettnek látja a pillanatot, hogy férjhez menjen, csak választania kell. Attól kezdve, hogy az első lépést tette a világban, a sóhajtozók egész seregét vonzolja maga után, a kik csak azt várják, hogy kis lábához rakhassák nevüket, rangjukat, vagyonukat.

Az ülés megnyitása.

Elnök: Tallián Béla.

Az ülés megnyitása után.

Esterházy Kálmán gróf: Felolvassa a múlt ülés jegyzőkönyvét. (Zajos kiáltások a szélsőbalról: Csendet kerünk! Halljuk! Minden szót hallanunk kell. Altalános csendet lesz. Lengyel Zoltán és Polonyi Géza felmennek az előadói emelvényre s onnan lesik a jegyzőkönyv szavait. Később felmegy oda Nessi Pál is. Közben megérkezik Kosuth Ferenc, leül helyére, a szélsőbal élénk eljenzéssel fogadja.)

A jegyzőkönyv.

Barabás Béla: A jegyzőkönyv hitelesítéséhez szól, nem akarja a múlt éjjeli hangulatot felidézni, de szárazon szólva kifogásolja a jegyzőkönyvet: Olyan tények vannak oda felvéve, a melyek meg nem történtek és viszont olyan dolgok, a melyek megtörténtek, nincsennek bevéve. (Zajos úgy van! a szélsőbalon. Felkiáltások.)

— Okirathamisítás!

— Mi következhetne más a vesztegetés után.

— Csalás!

— Ezt nem engedjük!

Barabás Béla: A jegyzőkönyvnek hiteles volta minden pártnak egyaránt érdeke. Arra tehát ügyelnünk kell. Első sorban nem áll az a passzus, hogy a miniszterelnök indítványt tett. (Zajos úgy van! a szélsőbalon. Ellentmondások jobbról.)

Egy hang jobbról: Hát nem beszélt?

Barabás Béla: Csak akarat. (Úgy van! a szélsőbalon.) Másodszor az indítványt, melyet papíriven vittek fel az elnökhöz elszakították. Azt tehát nem lehet a jegyzőkönyv mellé ragasztani. (Úgy van! a szélsőbalon.)

Kubik Béla: Szép kis elnök.

Fáy István: Osszejátszott a bánnal.

Barabás Béla: Nincs tovább felüntetve a jegyzőkönyvbe, hogy az ülés éjjelutáni tartott és az összes dolgok úgy vannak felüntetve, mintha minden 29-én történt volna, holott az 30-ára is átnyúlt. (Úgy van! a szélsőbalon.) Az elnök enuncióit továbbá egy határozatot, hogy a menetelmi-bizottság azonnal intézkedjék. A menetelmi-bizottság ülése helytelen volt. (Úgy van! a szélsőbalon.) Más szakasz alapján ült össze, mint kellett volna.

Kecskeméthy Ferenc! De az elnök esze addig nem ér.

Az ígérés hatalma, melyet a fiatal nő gyakorolt jövődöbéli férjére, mielőtt kezével boldogította, ellentáll a megadás veszélyének és vonzalma nem hogy gyöngülné, de ellenkezőleg egyre erősbödik a megszokás hatalmának befolyása alatt.

Talán nem áll meg teljesen ez az állítás, mert vajmi gyakran találkozunk olyan házaspárokkal, a hol a férj a világ nagy csodálkozására a szép feleségét elhanyagolja és ez azzal magyarázható, hogy neki van alkalmja a felesége mindennapi rémülését legközelebről megfigyelni, míg az idegen nőkben csak a szépséget látja és csodálja.

De hogy egy kedvező akkorddal végezzük, az is bizonyos, hogy a szép nő rendszeren elnézőbb, gyöngédebb kedvesebb, mert a kevésbé szép nőben az igazságtalan mellőzés irigységet és bosszuvágyat kelt.

De hát vannak-e igazán rut nők is? Ha vannak, jelentkezzenek.

Flatteur.

Barabás Béla: A legfontosabb a július 30-án történt dolgok, a jegyzőkönyv azonban erről említést nem tesz. Vagy hagyják ki azokat, mint törvényelleneseket, vagy igazítsák ki a jegyzőkönyvet. (Úgy van! a szélsőbalon.) Azt mondták, hogy 2 ülést egy napra egybehozni nem lehet. Ha ez áll, akkor egy ülést sem lehet két napra átvinni. (Zaj jobbról.)

Kubik Béla: Le tagadják a csillagot is az égről.

Lengyel Zoltán: Jó lesz hallgatni.

Feilitzsch Arthur báró: Micsoda beszéd ez?

Mezőssy Béla: Jobb lesz tisztázni a vesztegetést!

Barabás Béla: A múlt ülésen nem lett volna szabad megállapítani a napirendet, mert már átnyúlt a másik napba.

Kiáltások jobbról: Hát aztán? Napirendet csak meg kell állapítani.

Barabás Béla: Hát nem történt-e már, hogy nem lett napirend megállapítva?

Kiáltások jobbról: Nem! Soha!

Barabás Béla: Bocsánatot kérek, ma sem lesz megállapítva. (Mozgás jobbról.) Eltekintve a formai törvényteleneségtől, más alkotmányos sértés is történt. A miniszterelnök olyan indítványt tüzetett napirendre, mely törvényjavaslat még be sines nyujtva.

Sebess Dénes: De a miniszterelnök ezt még nem tudja.

Polonyi Géza: Nem is fogja meg tudni.

Mezőssy Béla: Nem lesz rá ideje.

Barabás Béla: Hát nyujtott-e be a miniszterelnök törvényjavaslatot az indémításról? Mikor tette ezt?

Felkiáltások a szélsőbalon: Soha! soha!

Barabás Béla: Hogyan tehetett hát akkor indítványt? Erre feleljenek jogász urak a tuloldalalon. Ez nem más mint erőszak. (Viharos helyeslés a balon és szélsőbalon.) A jegyzőkönyvben nincs benne Polonyinak éjjelutáni felszólalása. Indítványozza, hogy mindezeket vegyék be a jegyzőkönyvbe, hadd lássa az utókor a bán erőszakoskodását. (Eljenzés a szélsőbalon.)

Kecskeméthy Ferenc: Most már csak az orgyilkosság van hátra.

Egyéb kifogások.

Polonyi Géza: Szintén a jegyzőkönyv hitelesítéséhez szól. Mindenben magáévá teszi Barabás szavait. Maga részéről csak azt konstatálja, hogy az a törvénytelenül meghozott napirend itt ugyan nem lesz napirend.

Kecskeméthy Ferenc: Ezt jegyezze meg magának a granicsár.

Hollo Lajos: Szintén kifogása van a jegyzőkönyv ellen és pedig három szempontból. Az indítvány nem lehet más mint hamisítvány, mert azt senki sem ösmerte, mivel az elnök zsebében volt. (Úgy van! a szélsőbalon.) A jövőben most már nem vagyunk biztosítva az iránt, miket fogadtathatnak el a Házzal. A menetelmi-bizottság ülése is helytelen volt.

Kubik Béla: És erőszakosság.

Hollo Lajos: Elítéli az ülésnek másnapra való átvitelét is. Megtörtént az, hogy beugrattak egy fontos közjogi személyt, hogy pénzzel lehet itt vesztegetni.

Kecskeméthy Ferenc: A granicsár barátja.

Kubik Béla: Madarat tolláról.

Hollo Lajos: Lehet, hogy beugratták a miniszterelnököt is, hogy itt lehet erőszakoskodni és mint látjuk ezt lépés-

Ma este a városi vendéglő szép tágas terraszán, OTTÓ SÁNDOR vendéglős

KAJLA JÓNÁS LAJOS ujonnan szervezett zenekarával hangversenyt rendez.

Kedveőtlen idő esetén a nagyteremben. — Kezdeté este 8 órakor.

Kitűnő ételekről és tisztán kezelt italokról a vendéglős gondoskodik.

ről-lépésre követi is. (Zaj a szélsőbalon.) Magáévá teszi mindenben Barabás indítványát. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Lengyel Zoltán: A jegyzőkönyv hitelesítéséről szól. Szintén kifogásolja azt. Az ő szavai mind meg vannak másítva, részben kihagyva. (Zaj a szélsőbalon.)

Felkiáltások a szélsőbalon: Szép dolog!

Kubik Béla: Meghamisítottak mindent.

Bakonyi Samu: Azért hadarják el mindig a jegyzőkönyvet, hogy ne tudjuk mi van benne!

Kubik Béla: Paklizás!

Lengyel Zoltán: A jegyzőkönyv azt mondja, a miniszterelnök ugyanazon indítványt adta be:

Elnök: Engedelmet kérek a jegyzőkönyvben ez áll: ugyanezen napirendre indítványt. (Ellentmondások a szélsőbalon.)

Nessi Pál: Meg kell nézni a jegyzőkönyvet.

(Az elnök megnézi a jegyzőkönyvet. Rátkay a baloldali jegyző odasiet.)

Hentaller Lajos: Ügyeljen Rátkay, nehogy hamisítsanak valamit.

Kubik Béla: Megteszik, mert mindenre kaphatók! (Zaj. Elnök csenget.)

Elnök: Konstatálja, hogy a jegyzőkönyvben az ő szavai szerint van felvéve.

Kubik Béla: Tiszta munka?

Lengyel Zoltán: Ebben az esetben nem lehet azt mondani. Hiszen az elnök zsebre vágta az indítványt, hát honnan tudták volna, hogy mit tartalmaz az.

Kubik Béla: Vajjon nincs megint valami az elnök zsebében.

Lengyel Zoltán: És megszavazták az elnök zsebében levő indítványt. (Kubik Béla magánkivül, hangosan felkacag. Az egész ülésterem rezeg a nevetéstől s magával ragadja a derűtség az egész Házat.)

Kecskeméthy Ferenc: Csinos kis elnök.

Lengyel Zoltán: És csak miután megszavazták az állítólagos indítványt, lett felolvasva az. (Kubik ismét harsányan felkacag. Nagy Derűtség az egész Házban. Képviselők, újságírók, gyorsírók sőt a nagyközönség karzatán is vele nevetnek.)

Lengyel Zoltán: Csodálja, hogy Apponyi is hozzájárult. Kéri a hibák helyrehozatalát.

Viharos jelenetek.

Elnök: A jegyzőkönyv megszerkesztéséért elvállalja a teljes felelősséget. (Viharos zaj a szélsőbalon. Az nem elég!) Egyébként pontonként fogja felolvasni a jegyzőkönyvet és a kifogásolt részeket. Az első kifogásolt pontnál felteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház a jegyzőkönyvet e pontnál? (Igen! Nem!) A kik elfogadják álljanak fel. (A többség feláll.)

Lengyel Zoltán: Ellenpróbát kér. (Megtörténik)

(A kisebbség feláll a Barabás indítványa mellett.)

Lengyel Zoltán: A házszabályokhoz kér szót. (Viharos zaj a jobboldalon; Nem lehet! Eláll! Eláll! Ki vele! Rendre! Rendre!)

Elnök: Nem adhat jogot a szólásra.

Lengyel Zoltán: Joga van szólani. Szót kér. (Tomboló vihar jobbról. A padokat verik. Nem hallgatjuk! Ki vele!)

Barabás Béla: Szólásra jelentkezik!

Eötvös Károly: Szólásra jelentkezik.

Elnök: Nem adhat szót.

Lengyel Zoltán: (Harsányan kiáltja a jobboldal felé.) Jogom van beszélni! Beszélni akarok!

(A viharos zaj a jobboldalon egyre nő. A képviselők a padokat verik. Harsogva kiáltják: Nem hallgatjuk! Ki vele! Rendre! Rendre! Az Andrásyak, Hadikok felugrálják helyeikről: Ki vele! Ki vele! Lengyel Zoltán nem enged. Többen a szélsőbalról hozzásietnek: Csitítják kérik álljon el a szótól. Másrészt pártjára áll. A jobboldal egyre tombol, a zürzavar növekszik. Elnök nem képes uralkodni a felizgult kedélyeken. Hiába rázza a csengőt.)

Elnök: Az ülést felfüggeszti.

Szünet után.

(Szünet alatt a képviselők a terem közepére tódulnak. Nagy csoportok verődnek össze Lengyel Zoltán, Apponyi, a miniszterelnök körül. Tallián, Apponyi később odamennek Lengyelhez s kapacitálják, álljon el a szóállástól. Lengyel nem enged. Erre a saját pártja kapacitálja. Ebbe végre belenyugszik.)

Elnök: Az ülést ismét megnyitja.

Eötvös Károly: A házszabályokhoz kér szót. Bebizonyítja, hogy Lengyelnek joga volt a szóláshoz.

Lengyel Zoltán: Én is csak ennyit akartam.

Elnök: Folytatja a jegyzőkönyv módosítására irányuló kérdéseit.

A többség elfogadja az arra irányuló kiigazítást, hogy az ülés éjfél utánig tartott. A többi módosításokat elveti.

Felkiáltások a szélsőbalon: Valóságos szavazógép.

Elnök: A jegyzőkönyv e szerint kiigazítva hitelesítettet fog.

(Az elnöki széket Apponyi foglalja el.)

A napirend előtt.

Apponyi Albert elnök: Bemutatja az irományokat, köztük Burrián István bárónak pénzügyminiszterre történt kinevezését. Ez után egy véleményt jelent be. Az ő tegnapi előtti eljárását erős bírálat tárgyává tették. Erre reflektálni akar. Mivel azonban a parlamenti-bizottság kiküldése igen fontos, annak megválasztása után teszi meg kijelentését. Különbösen az elnökség eljárásával azonosítja magát. Következnek a napirend előtti felszólalások.

Gajári Géza: Személyes kérdésben szól. Visszavonja a múlt ülésen mondott ama szavait: ez Polonyi stikli. (Helyeslés.)

Kossuth Ferenc beszéde.

Kossuth Ferenc: Mindenki tudja, miért nem vett részt a vitában. Falusi magányában meglepte, egy képviselőt megvesztegetni akartak. De mást is hallott. Hogy még több képviselőt is megvesztegettek. Felszólítja azokat, a kik valamit tudnak, hallottak, legyen kötelességük a bizottságnak jelenteni. (Taps, éljenzés.)

Felszólítja Szapáryt, bár nincs jelen, jelentse ki a bizottság előtt (kiáltások: eskü alatt) kit kínált még meg pénzzel. (Taps mindenfelől.) Felszólítja a miniszterelnököt, nyilatkozzék, van-e tudomása, mért őt gyanúsítják. (Kijáltások: Joggal. Zajos ellentmondások jobbról.) Kossuth: Nem mondom, hogy joggal, mert magyar miniszterelnököknek a világ előtt tisztán kell állniuk. (Taps jobbról.) Szapáry már levonta a konzekvenciát, tény, meg van, jól tenné, ha követné példáját. (Viharos taps a szélsőbalon. Mondjon le, ki vele. Percekig taps. Apponyi figyelmezteti közbeszólókat, hogy ítéletet nem lehet előre mondani. Kéri, közös erővel oszlássák el a felhőt a parlament egéről. Taps jobbról.)

Kossuth: Magyar miniszterelnöknek nem lenne szabad eltérni, hogy a parlamentben nyíltan gyanúsítsák, ő állja ígéretét, melyet a miniszterelnöknek tett, de azt is megvallja, hogy az eset, mely mindnyájunkat felháborított, új szituációt teremtett. (Viharos taps a szélsőbalon.) Nem lát más módot a kibontakozásra, mint eltávozását, (Viharos taps a szélsőbalon.) mert különben ő is kénytelen lenne azokhoz csatlakozni, a kik a harcot folytatják ellene. (Tomboló taps a szélsőbalon. Kossuthhoz tódulnak gratulálva. Megújuló taps.)

Apponyi javasolja válasszák meg a parlamenti bizottságot addig, míg működése tart, hogy ne tartson ülést. (Általános helyeslés.)

Szünet után.

Kossuth Ferenc beszéde után rövid házszabályvita volt.

Elnök: Indítványozom, hogy a Ház most a parlamenti-bizottságot válassza meg. A bizottság működése alatt a Ház napolja el az üléseket. Ha a parlamenti-bizottság tizedikéig nem fejezné be tevékenységét úgy összefogja hívni a Házat.

Héderváry gróf miniszterelnök: Nem szeretné, ha hosszabb ideig maradna megjegyzés nélkül Kossuth felszólalása. Kijelenti, hogy kész megjelenni a parlamenti-bizottság előtt. Konstatálja, hogy őt Kossuth Ferenc nem gyanúsította. A miniszterelnöki széket elhagyásával nem tenne szolgálatot sem magának, sem az országnak. A miniszterelnök beszéde után újból szünet volt.

A bizottság tagjai.

Tíz perc után megválasztották a parlamenti-bizottságot, a melynek tagjai lettek: Andrássy Gyula gróf, Beöthy Akos, Heine Hugó, Ivánka Oszkár, Jozszipovich Imre, Kubinyi Géza, Rátkay László, Bakonyi Samu, Szivák Imre, Tóth János és gróf Zichy János.

Az ülés ezzel véget ért.

Egyház és iskola.

Lelkészképeségi vizsgák. Kiss Áron püspök az őszi lelkeszképeségi vizsgák határidejét szeptember 14-17. napjaira tűzte ki. Jelentkezni szeptember 14-ig lehet. A vizsgákon a püspök és Degenfeld József gróf elnökölnek.

Presbiteri gyűlés. Az ev. ref. egyháztanács e hó 2-án, holnap délelőtt 10 órakor rendes ülést tart, melynek tárgysorozatán néhány folyó ügy elintézése szerepel. — A ref. egyház árvaügyi-bizottsága augusztus 3-án, hétfőn délután 3 órakor tart ülést, Diesöfi József elnöklete alatt. — A gazdasági-bizottság ma délután 3 órakor ülésezik.

Alapítványi helyek a debreceni felső kereskedelmi iskolán. A debreceni kereskedelmi- és iparkamara rendelkezése alatt két tandíjmentes alapítványi hely van fentartva a helybeli felső kereskedelmi iskolán. A kik e helyek élvezetére pályáznak — helybeli illetőségű felső kereskedelmi iskolai tanulók szülőik útján nyújtsák be pályázati kérvényüket f. hó 8-ig a kereskedelmi és iparkamaránál.

A pénz a politikában.

A politikai élet szenzációi.

A mesék a valóság mezében jelentkezőnek. Hetek előtt tréfálkozva beszéltek négy millió beözönléséről, melylyel a parlamenti helyzetet tisztázni akarták

bizonyos politikai tényezők. A négy millió korona egy részének már akadt gazdája s így bizonyos, hogy a pénzről szóló hírek nem tartoznak a mesék világába.

Tegnap kipattant, hogy a pénz manipuláns őrmestere gr. Szapáry László Fiume kormányzója volt. A nyomozások még nem tudtak eddig bizonyossággal kideríteni, hogy kitől kapta a pénzt Szapáry László. Azzal nincsenek még tisztában, hogy mekkora összegeket fordított a parlament megvásárlására, de azt már kikutatták, hogy Dienes Mártonnak 200.000 korona állt rendelkezésére, ha 20 képviselőt meg tud vásárolni.

Dienes megmondta, hogy már többen megvásároltattak a függetlenségi-párt képviselői közül s hogy Papp Zoltánnak minden megvásárolt képviselő után 2000 korona provízió járt volna.

A fő és alügynökök.

Gróf Szapáry László a társadalom salakjából toborozta össze azokat, akiket a képviselőket megkörnyékeztette. Ezen ügynökök javarésze már megszökött a fővárosból.

Papp Zoltán leleplezése után a társaság éjjel találkozott, mielőtt a fővárost elhagyták. A találkozás és szökés a következőképp történt.

Szerdán este néhány perccel tizenkét óra után a 230-as számú bérkocsi hajtott a Ferenc József-rakparti ház elé. Egy angolosan nyírt bajuszu, nagyon elegánsan öltözött, előkelőnek látszó úr szállt ki belőle. Becsöngetett a házmesterhez és fölment Dienes Mártonhoz.

Hogy ki volt, a házmester nem tudja. Nem látta azelőtt soha.

Félely órákor ismét felverik a vén, törődött házmestert. Dienes Márton nyolcadmagával lép az utcára.

A társaság tagjai: Az angolosan nyírt bajuszu, nagyon elegánsan öltözött előkelő úr, Dienes Márton, Artur, Deák Jenő, Geiger Gizella, két hölgy és Reichelen Adolf, Dienes Márton szolgája.

Reichelen Aladár egy összekötött nagy kezdőt s két kemény papírosból készült dobozt hoz magával.

Geiger Pál a kapu alatt elbueszott a társaságtól s visszament a harmadik emeleti lakásba. Singer Arthur az utcán maradt. A többi, hatan, a két kocsi ülésekre ültek. Reichelen Adolf a kocsi mellé a bakra kapaszkodik.

A nagyon elegáns, angolos bajuszu úr, idegesen, kissé hebegve mondja az első kocsisnak:

— A nyu... nyu... nyugoti pályaudvarra.

A két kocsi a lovak közé csap s a gumiabronsu kerekek nesztelenül gördülnek végig az utcán.

A Ferenc József-rakparttól befordulnak az Irányi-utcába s a Ferenciek terén, Koronaherceg-után, Deák Ferenc-utcán és Váci-köruton keresztül a nyugoti pályaudvarra vágatnak.

A pályaudvaron mind a két kocsi utasai kiszálltak, a kocsikat elküldték.

Éjjeli négy órákor készült utra a keleti express vonat. Dienes Márton és Geiger Gizella és az angolosan nyírt bajuszu uriember beszéltek.

A társaság többi tagja megvárta a vonat elindulását, aztán kijöttek a Podmanicky-utcába és elszéledtek.

Még egy gróf.

A tegnapi nap folyamán kiderült, hogy Singer Arthurnak gróf Szapáry Lászlón kívül még egy gróf barátja volt, a kivel gyakran érintkezett. Ez a gróf Bánffy Miklós országgyűlési képviselő.

Singer tegnap többször kereste a gróft lakásán.

Délután Singer ismét Bánffy Miklóst kereste lakásán, de innen a kaszinóba utasították őt. A kaszinóban a huszárokkal megüzente előbb gróf Bánffy Miklósnak, majd gróf Szapáry Lászlónak, hogy sürgősen beszélni óhajt velük.

Singer Arthurt ekkor már nem fogadták.

Singer bosszusan a kocsijába vágta magát, a födelet fölhajtatta s a kik a kocsija közelében álltak, tisztán hallották, a mint németül mondta:

No, most már mindannyiótokra fűtölök.

A folyosó szenzációja.

Khuen gróf miniszterelnök bukácsát befejezettnek mondják. Utódjául első helyen Apponyi gróft, Tisza István gróft és Csáky Albin gróft emlegetik. Az ellenzék kezében súlyos bizonyítékok vannak.

A megvesztegetés ocsmány-sága megrendítette a szabadelvű pártot. Fernbach Péter, a szabadelvűpárt régi tagja a folyosón jelentette Khuen gróf miniszterelnöknek:

— Kegyelmes Uram! E perctől fogva nem vagyok tagja a szabadelvűpártnak.

Szélteben viszik a folyosón Fernbachnak, a kilépett szabadelvűpárti képviselőnek a miniszterelnökhöz intézett következő nyilatkozatát.

— Én nem hiszem, hogy Szapáry László gróf a magából száz ezreket költhetne. Tehát a pénz máshonnan ered.

A Ház elnapolása.

A ház üléseit — biztosra veszik — elnapolják. Ez azt jelenti, hogy *Khuen gróf miniszterelnök megbukott.*

UJDONSÁGOK.

*** Vasárnapi istentiszteletek.** Holnap, a debreceni csata évfordulóján, minden ref. templomban alkalmi istentisztelet lesz. Az egyes templomokban a következők predikálnak: Nagytemplomban Jánosi Zoltán. Kistemplomban Csighy Andor segédlelkész. Újtemplomban Görömbey Péter segédlelkész. Ispotálytemplomban Könyves Tóth Kálmán lelkész. Csapókerti imaházban Kovács János népiskolai felügyelő.

*** Személyi hir.** Lestyán Adorján kir. közjegyző több heti tartózkodásra Siófokra utazott. — Dr. Dobrovits Mátyás a pozsonyi m. kir. állami kórház főorvosa Debrecenben időzik.

*** Kiss Áron az alkoholizmus ellen.** Kiss Áron püspök körlevelet küldött szét espereseinek, a melyekben felkéri őket és az összes lelkészeket, hogy hivatalos és magán funkciójukban egyaránt igyekezzenek mérsékelni vagy ki-

irtani az alkoholizmus betegségét. Ugyancsak e körlevélben kéri a püspök espereseit, hogy hassanak közre minden községben a népkonyhák felállítatására.

*** A főispán hivatalos helyisége.** Puky Gyula főispán hivatalos helyisége teljesen elkészült a városházán. A baloldali szárnyon, a polgármester szobája mellett van a három szoba. A legnagyobb, a főispán régi hivatalos szobája, a melynek butorzata valóban fejedelmi. Ez az elfogadó terem. A második a dolgozó szoba, a mely diszkrét izléssel fog kitűnni. A harmadik, főispáni titkár dolgozó szobája, a mely már egyszerűbben, de azért kellő esinnel van berendezve. A főispán a mint Iglófüredről hazatér, már itt fogja a közigazgatási teendőket elvégezni. Megfogja állapítani azt az időt is, a melyben a város polgárait fogadja, naponként a déli órákban lesz.

*** Miniszteri kiküldöttek az országos cipőkiállításán.** Ugy volt, hogy Láng Lajos miniszter személyesen fogja megnyitni a magyarországi cipészek termékeinek debreceni kiállítását. A debreceni kiállítással azonban egy napon nyílik meg a zentai iparkiállítás is és mivel Debrecenben nem rég volt a miniszter, most a zentai kiállítást nyitja meg. Láng miniszter a cipőkiállítás megnyitására Andor Endre dr. és Diószeghy Elemér dr. miniszteri titkárokat küldötte ki. E kiküldöttekkel együtt érkezik Debrecenbe Skrabák mérnök is, a m. kir. technológiai iparmuzeum kiküldötte, a ki a gépek üzembevitelét vezeti és a szükséges szakelőadásokat tartja meg.

*** A hortobágyi hid helyreállítása** dolgában a napokban értekezlet volt az alispáni hivatalnál. Ugyanekkor tartották meg a nyilvános versenytárgyalást, melynek eredménye szerint a helyreállítással Balogh Dávid debreceni vállalkozót bízták meg. Balogh az előirányzott 5452 koronáért vállalta el a restanrálást. Kivüle még 7% áremeléssel Kerékgyártó István vett részt a versenyben.

*** Megfelelőbb főkaptányi rendelet.** A Széchenyi-utcai vásártérrel ujonnan salakolták. A főkaptány rendeletet bocsátott ki, hogy a vásárok alkalmával iparosaink csak cölöpökre fektetett sátrakban árulhatnak, hogy így a tér megmaradjon rendezett állapotában. Az ipartestület e határozatot megfelelőbbé s azt kéri a tanácstól, hogy legalább a most következő vásárra vonja vissza a rendelet hatályát.

*** Városi könyvtár.** A kistanács-teremben elhelyezendő városi könyvtár rendezéséhez a mint értesülünk Kone Akos tb. tanácsnok, főkönyvtáros, szabadságidejének letelte után azonnal hozzá fog. A városi könyvtár különösen monografiákban és közigazgatási művekben lesz gazdag. A magyar remekírók is szép számmal lesznek ott képviselve.

*** A vásártér világitása.** Hirt adtunk arról, hogy a debreceni légszeszgyár igazgatósága a város nyugoti külső részén, keresztül a vásártéren új légszeszcsöveket fektet le s ez a rész rövid idő alatt világitva lesz. A munkálatok serényen folynak s a légszeszcsövek lefektetésével el is értek a vásártér közepéig. Ezen a helyen azonban tegnap ki-megakadt a munkálat. A szükséges lég-

szeszcsövek, dacára a többszöri sürgetésnek, nem érkeztek meg a gyárból s míg a gyár nem szállítja, addig nem is tudják tovább folytatni a munkálatokat.

*** Petőfi halálának évfordulója.**

Más esztendőben Debrecen közönsége mindig megemlékezett arról az üstökös-ről, amely fényesen ragyogott, aztán beletűnt a néma éjszakába. Az üstökös hullásnak, Petőfi halálának tegnap volt az ötvennegyedik évfordulója. — És ebben a nagy magyar városban egy hang nem emelkedett az ő emlékezetére. Még jó, hogy a kollegium hazafias ifjúsága augusztus 2-án meg fog emlékezni a dalnokról, a ki a szabadságért esett el a segesvári csatán. Szomorúan adunk hírt a legnagyobb magyar költő emlékének ilyen elmeilözéséről. A Csokonai-körnek talán fel lehetett volna gyújtani a kegyelet lángját az emlékezetes napon. Semmi esetre sem követett volna el méltatlan dolgot a nagy költőről való megemlékezéssel. A Csokonai-kör azonban a nyári szünetet a beatus ille qui proculab negotis... szigorú betartásával veszi.

*** Építik a kaba-nádudvari vasutat.** Berger Jenő debreceni vállalkozó már folytatja a kaba-nádudvari vasút építését. A vasuti részvénytársaság is megalakult a napokban. Elnök lett Desewffy Arisztid; igazgatósági tagok; Forray Ernő földbirtokos, Dr. Horváth Lipót és Dr. Keppik Gyula ügyvédek, Papp Sándor főjegyző, Rásó Gyula alispán, Fuchs Gyula és Bergő Jenő mérnökök. A felügyelő-bizottság tagjai: Rothmüller Tivadar, Fener Géza és Beke László.

*** Véglegesítés.** A kereskedelemügyi miniszter Vájay Endre kir. főmérnököt, a nyiregyházi magyar királyi államépítészeti hivatal ideiglenes főnökét, ezen állásában véglegesítette.

*** A 39-ik gyalogezred távozása.** A 39-ik gyalogezred tegnap este 6 óra 45 perckor különvonattal hagyta el Debrecen. Az ezred egy százada már szerdán este utnak indult Szalacs-felé, a hol megvárja a Buziásról odaérkező ezredtestet. A királygyakorlatokig terjedő időt az ezred Buziáson és Szilason fogja eltölteni. Az ezredet elkísérte utjára a katonazenekar is.

*** Hadházy Ferenc dohánygyári igazgató halála.** Igaz részvételt adunk hírt egy szomorú esetről. Hadházy Ferenc, a debreceni dohánygyár igazgatója tegnap Reichenhallban, ahova orvosai tanácsára gyógykurára ment, meghalt. Hadházy Ferenc Debrecen társadalmi életének tisztelt és becsült tagja volt. — Már huzamosabb idő óta gyengélkedett s orvosi tanácsra Reichenhallba ment. A fürdő azonban nem segített baján, sőt e hét elején oly válságos lett állapota, hogy kórházba kellett szállítani. Itt érte utól a halál. Családja a megboldogultat Reichenhallból Kolozsvárra szállíttatja s a kolozsvári temetőben levő családi sírboltban helyezi örök nyugalomra.

*** A budapesti szabad lyceum Debrecenben.** A budapesti szabad lyceum vezetősége Berzevici Albert v. b. t. t. elnöklésével tartott záró ülésén elhatározta, hogy ügyszervezett szabad egyetemi előadásainak sorozatát az ősztől kezdve a vidékre is kiterjeszti. Első lesz azon városok között, a hol a szabad egyetem előadást tart Debrecen. A debreceni szabad lyceum intézősége bizo-

nyára örömmel veszi tudomásul a budapesti tervet, mely a debreceni lyceumnak feltétlen erkölcsi súlyt és tekintélyt fog adni.

*** Cipészek rajzkiállítása.** A kereskedelemügyi miniszter segítségével Debrecenben lefolytatott cipész-szaktanfolyam ma véget ért. A tanfolyam látogatói az iparos Otthon dísztermében kiállítást rendeznek, elkészített mintáiból és rajzaikból. A kiállítás holnap és hétfőn lesz csak nyitva s díjtalanul tekinthetők meg.

*** A munkás dalegylet mai estélye.** A debreceni munkás dalegylet ma, szombaton, a Dobos-pavillonban dales-télyt rendez a következő műsorról: 1. Nyitány, Kiss Gyula zenekara által. 2. Orsz. dalregylet jeligeje — Ernyei J.-től, előadja a dalegylet. 3. Kilenc óra — Erkelről, előadja a dalegylet. 4. Édes hazám — Hubertől, előadja a dalegylet. (A temesvári orsz. dalverseny szabadon választott versenykara.) 5. Serenád — Gróf Zichy G.-től, előadja a dalegylet. 6. Dal a dalról — König P.-től, előadja a dalegylet. (A temesvári országos dalverseny kötött versenykara.) 7. Fényes csillag — Aggházytól, előadja a dalegylet. 8. Szabadságdal — Hubertől, előadja a dalegylet. Hangverseny után tánc.

*** Az öngyilkos temetése.** Nagy részvét mellett tegnap délután 5 órakor temették el az öngyilkossá lett Polyák Béla kereskedőjét. Temetésére eljött édesatyja Polyák István Nyitra városi hivatalnok. A gyászszertartáson megjelent a kereskedő ifjak önképző egyesületének dalárdája is, mely gyászdalokat adott elő. A kopsót nagy néptömeg kísérte a temetőbe.

*** Rendőrbiztosok az állomáson.** A rendőrbiztosok terhes szolgálatát újabban a vasuti állomáson teljesítendő felügyeleti szolgálattal toldták meg. A főkapitány ugyanis elrendelte, hogy az eddig kivezényelt rendőrparancsnok és rendőrökön kívül egy rendőrbiztos is állomáson kiint tartózkodjék. A rendőri szolgálatban fontos szerepet játszik a vasut s ennek ellenőrzése a közbiztonságra való tekintettel rendkívül nagy fontossággal bír. Az ellenőrzés eddig esodálatosképen elmaradt, illetve nem volt kellőleg rendszeresítve. Ez indította arra a főkapitányt, hogy az ellenőrzés fontos szerepére a rendőrbiztosokat rendelte ki. Az első ilyen szolgálat a mai nappal veszi kezdetét, melyet Mihályi István rendőrbiztos fog teljesíteni.

*** Pályázat adógyakornoki állásra.** A hajduböszörményi adóhivatalnál 800 korona segélydíjjal javadalmazott adóhivatali gyakornoki állás üresedett meg. Ez állás betöltésére Faust pénzügyigazgató 2 heti határidővel pályázatot hirdet.

*** Három jó madár.** Három jó madarat, névszerint: Miski Istvánt, Führer Jakabot és Brünner Ferencet fogott el a temesvári rendőrség. Ez a három jó madár Debrecenből utazott Temesvárra s utazásuk alatt az alvó utasokat fosztogatták. Megmotozásuk alkalmával találtak náluk két zálogcédulát, melyek a debreceni két zálogház által állított ki, az egyik egy ezüst tula óráról, a másik egy ezüst lánc és két arany gyűrűről szól. Minthogy nagyon valószínű, hogy ezek a tárgyak lopás útján kerültek a zsebmetszők kezeibe, a rendőrség

kéri a károsokat, hogy a bűnügyi-osztálynál jelentkezzenek.

*** Leköszönés a tisztí rangról.** A honvédelmi miniszter elfogadta Móric Pál debreceni lapszerkesztőnek tisztí rendfokozatáról való lemondását.

*** A debreceni szociáldemokraták a honvédsiroknál.** A debreceni szociáldemokratapárt vezetősége augusztus 2-án, reggel 8 órakor kiakart vonulni a honvédsirokhoz, hogy szavalattal és beszédek tartásával ünnepelje meg az elhalt hősök emlékezetét. A polgármester azonban a kivonulást nem engedélyezte és pedig azzal az indoklással, hogy a szokatlan kivonulás politikai tüntetés számba megy. A szociálisták azonban nem nyugodnak bele a végzésbe. A mint értesülünk augusztus 2-án mégis kivonulnak és megtartják tervezett ünnepüket.

*** Felhívás a háztulajdonosokhoz.** A főiskolai ifjúság felkéri a város háztulajdonos polgárait, hogy augusztus 2-ikán, vasárnap, az 1849-iki debreceni csata nevezetes évforduló napján házaikat fellobogózni sziveskedjenek.

*** Kállait lefényképezték.** Debrecen leghírhedtebb betörője, Kállai Sándor pár nap óta tudvalevőleg a rendőrségi fogház rabja. A veszedelmes embert tegnap egy rendőrbiztos és két rendőr a Némethy-féle fényirodába kísérte, hol Kállairól kitűnően sikerült arcképet vettek föl. A jeles alak arcmása így bekerül az összes rendőrségek és detektívek fényképalbumába.

*** A portómentesség kiterjedése.** A kereskedelemügyi-és pénzügyi miniszterek legújabb rendelete az illetőségi ügyekben küldendő levelekre és nyomtatványokra is kiterjesztette a portómentességet, melyet minden, az illetékességgel foglalkozó hivatalos testület igénybe vehet.

*** Szabók debreceni szaktanfolyama.** A szabók debreceni szaktanfolyama augusztus 17-től szeptember 15-ig tart. Az ipartestület felhívja azon szabókat, a kik a tanfolyam látogatására jelentkeztek s még jelentkezni óhajtanak, hogy három napon belül föltétlenül jelentkezzenek az ipartestület hivatalában. A tanfolyam előadója Beleszlin Athanáz fővárosi szaktanító lesz.

*** Bűnös leány.** A piacon sétálás közben fogta el a rendőrség Szabó Lidi eselédleányt, a ki volt gazdájától egy aranygyűrű eltulajdonítása után megszökött. Szabó Lidi beismerte a rendőrségen, hogy a gyűrűt 6 lopta el, de visszaadni már nem tudta, mert eladta. A tolvaj eselédet zár alá helyezték.

*** Tegnap halottak.** Az anyakönyvi hivatal tegnap a következő halálozásokat jegyezte be: Katona János ev. ref. 42 éves napszamos, Pap Ferenc r. kath. 77 éves magánzó, Polyák Lajos ág. ev. 26 éves kereskedő, Gyöngyösi Eszter ev. ref. 1 éves.

*** Modern irodai felszerelések.** Mihály Sámuel debreceni papirkereskedő nagysúlyt fektet arra, hogy a legmodernebb irodai felszereléseket vezesse be raktárába. Az újdonságok közül mint legpraktikusabbak emelkednek ki: egy másológép, a melyen akármilyen tintával, vagy kopir-ceruzával irt kéziratot harmincszor le lehet huzni. Kezelése a lehető legegyszerűbb s ára 7 forint 50 krajcár. A másik egy kis fali asztalka, a melyet a telefon mellé kell helyezni. Ezen az asztalkán kényelmesen jegyezhetni a telefonon vett értesítéseket. Fiókot, jegyzet

tartót foglal ez az asztalka magában s az ára mindössze 1 forint 40 kr. Ezen kívül több más érdekes és praktikus irodai újdonság érkezett, a melyek megtekinthetők s olcsó áron kaphatók: Mihály Sámuel főtéri papirkereskedésében a Dréher-sőreszernokkal szemben.

* **Lebovits Zsigmond** cipész, Piacutca 43. szám, elvállal minden e szakmába vágó munkát, előnyös árak mellett, gyors és pontos kiszolgálásról a megrendelőt biztosítja.

* **Remek csipke gallérok, file nec, schvéd és selyem nyári felkeztők** applicatióval, csipkék, himzések, ruhakellékek és díszek legolcsóbban beszerezhetőek Bartha Kálmán főtéri üzletében.

TÁVIRATOK

Kossuth és a függetlenségi-párt békéje.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, július 31.

Kossuth Ferenc a képviselőház mai ülésén határozott hangú, férfias beszédet mondott, a minnek az a jótékony hatása lett, hogy pártja megbékült vele s ma már a Kossuth-párt ismét Kossuth Lajos fiának vezetése mellett folytatja küzdelmét. Fővárosi tudósítónk erről a következőket telegrafálja.

A függetlenségi-párt Kossuth Ferenc képviselőházi beszéde után értekezletet tartott. Az értekezleten Tóth János elnökölt. Az ülés elején Fáy István kijelentte, hogy belép a függetlenségi-pártba, a melyből másfél évvel ezelőtt lépett ki. Polonyi Géza szintén bejelentette belépését.

Elnök indítványára ezután öt tagú küldöttség ment el Kossuth Ferencért, a ki közeli lakásáról csakhamar megjelent a pártkörben. Kossuthot a párt tagjai zajos ovációban részesítették. A párt nevében Tóth János üdvözölte igen melegen és felkérte, hogy foglalja el az elnöki széket. Kossuth válaszában kifejtette, hogy visszatértek a helyzetet szerfölött súlyosnak találta. Épp ezért az a meggyőződés toltult előtérbe lelkébe, hogy mindnyájunknak össze kell tartani, mert a nemzetet a súlyos helyzetből feltétlenül ki kell vezetni. Szíve sugallatát követve, mikor délelőtt a Házban megmutatta a kibontakozás legrövidebb és legegyszerűsebb útját. Kijelentette végül, hogy az elnökséget örömmel fogadja el.

Viharos éljenzés követte Kossuth Ferenc beszédét. Ezután az alelnökök is elfoglalták helyeiket. Kölesönös üdvözlések után az értekezlet feloszlott s a képviselők visszatértek a Házba.

A bolgár fejedelem utja

Bécs, július 31. Ferdinánd bolgár fejedelem anyjával, Klementina szász-kóburg hercegnővel tegnap este ideérkezett és röviddel azután Murányba utazott tovább.

Elfogatási parancs Dienes ellen.

Budapest, július 31. Polonyi Géza orsz. képviselő a mai délelőtti folyamán kérdést intézett Plósz Sándor igazságügyi miniszterhez a Dienes-ügyben. Megkérdezte tőle ugyanis, hogy lehet az, hogy olyan emberről, a kiről nyiltan mondják, hogy váltóhamisításokat és

vesztegetéseket követett el, nem adnak ki elfogatási parancsot? Plósz miniszter kijelentette, hogy az elfogatási parancsot Dienes ellen már kiadták. — Azt nem mondta meg, hogy ma adták-e ki, vagy még tegnap. Mindenesetre azonban az elfogatási parancsot elkésték. Ha Dienes önként nem jelentkezik, akkor minden valószínűség szerint üthetik bottal a nyomát.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A nagykátaí gyilkost kivégezték.

A mai akasztás.

— Saját tudósítónktól. —

A huszonnégy órai gyötrelmennek, mely Kármán Mátyást, a nagykátaí rablógyilkost a siralomházban gyötörte azóta, hogy a megmászhatatlan halálos ítéletet kihirdették előtte, tegnap reggel 7 órakor vége szakadt. A hóhér elvégezte iszonyatos munkáját. Kármán Mátyás a bitófán lakott bűneiért. A boldogtalan ember utolsó óráiról és szörnyű haláláról az alábbi tudósításban számolunk be. Itt csak fölemlítjük, a mi minden ilyen szomorú exekúció után ismétlődik, hogy ilyenkor sok hang emelkedik a halálbüntetés ellen. Kivégzések előtt mindig igazságnak mondják a halálítéletet ilyen nagy bűnök után. Azután pedig, a mikor a világ a szörnyű aktusnak hatása alatt áll, mégis minden érzés fellázad ellene és sokan a halálítélet eltörlését sürgetik. — Mennyi jogosultsága van ennek, mi hatása volna a halálbüntetés eltörlésének, arról sokat lehetne mondani. A való az, hogy tegnap megint egy szerencsétlen bűnös végezte életét a bitón és szörnyű halállal lakott azért, hogy elszakította magát az erkölcsötől és a társadalmi rendtől.

A kivégzésről az alábbiakban számolunk be:

Tilos a bemenet.

Reggel 6 órakor, egy órával a halálos ítélet végrehajtása előtt, a kőbányai-úton levő gyűjtő-fogház főbejárata előtt már nagy az élénkség. A hűvös, szeles idő dacára harminc-negyven, nagyrészt munkásokból álló embertömeg szorong egymás mellett, abban a reményben, hogy hátha jegy nélkül is besurrantat az, a ki az ajtóhoz legközelebb tud férközni. Ez a remény természetesen remény is marad, mert a bejáratot rendőrök, fegyőrök állták el, a kik senki emberfiát nem engedték beljebb, ha az ügyészség részéről kibocsátott belépőjegyet föl nem mutatta.

A kíváncsiak tömege mind nagyobb lett. Nagy érdeklődéssel hallgatták, a mint egyik-másik elmondta, hogy ő már látott akasztást és hogy az milyen módon történik. Egyszerre elhallgatnak, csendre intik a tapasztalt előadót: megjelenik az elítélt felesége apró gyermekeivel együtt és a gyászoló család hangos zokogásban tör ki. Az asszony az

ajtóhoz rohan, be akart menni, hogy még egyszer láthassa a halálra ítéltet, de az örök visszatartják: belépő-jegy nélkül tilos a bemenet! A kíváncsiak közrefogják a boldogtalan családot, vigasztalják, megesik a szívük az elhagyatott, kiéhezett szemeken és elviszik a szomszédos kávécsarnokba. Az asszony is utánuk megy, kezébe veszi a kávécsészét, de nem iszik. Pedig éhes. — Huszonnégy óra óta nem evett. Torka kiszáradt és mégsem tudja élvezni azt a kis italt. Türelmetlenül várja, hogy a gyermekei jóllakjanak, aztán siet velük vissza a vesztőhely felé...

Jönnek az urak gyors egymásutánban. Egyik bérkocsin, a másik a villamos vasutról szállt le. Egy fiatal uri ember nagy aktacsomót szorongat a hóna alatt. Ez a jegyző: dr. Battlay. Vele együtt érkezett meg Osváth Imre törvényszéki bíró és Tóth István királyi alügyész. Szívélyesen üdvözlök az utánuk siető orvosokat: dr. Andreánszky Jenőt és dr. Neuwirth Imrét. Öt perccel később együtt van már az egész hivatalos apparátus: a városi tanácsos, a gyűjtőfogház igazgatója, a rendőrtanácsos... Ezeket követték a belépőjegy tulajdonosai: hírlapírók, érdeklődők, köztük dr. Papp Zoltán országgyűlési képviselő.

Az előkészületek.

A fegyőrök szalutálnak és tovább engedik őket egy szűk folyosón, mely a nagy udvarba, innen pedig a baloldali kis udvarra: a színhelyre vezet. Az udvart egy kordon választja ketté és a kordonon belül teljes kört alakítva száz szuronyos fegyőr áll sorfalat. — Az újságírók számára külön helyet rezeráltak, ahonnan jól megfigyelnek mindent. A kör közepén kis asztalka van elhelyezve, ez a bíróság helye, vele szemben van a vesztőhely. Az elítélt szobája alig pár lépésnyire van innen. Vasrostélyos ablakainak alsó felét eltakarták fehér lepedővel, nehogy a delinquens is láthassa az akasztófát.

Az ítélet.

Megkondukt a fogház harangja és az óra erőteljesen veri a hetet. A közönség izgatottan fészkelődik. Most jön a tragikus jelenet. Osváth törvényszéki bíró előveszi az aktacsomót, az asztal elé áll és érces, csengő hangon mondja:

Megállapítom, hogy a halálos ítélet végrehajtásához meghívott felek valamennyien megjelentek. Ezennel elrendelem az elítélt elővezetését.

Balli a cella ajtajához fut és int, mire megindul a gyászos menet. Előli négy fegyveres őr, utánuk Balli, majd ismét két őr és végül az elítélt, a kit jobbról egy hatalmas termetű őr, balról pedig a lelkiatya, egy lenyírott haju, kapucinus barát tart a karján.

A bíró megszólal és kihirdeti a törvényszék ítéletét, a kuria döntését és a király elhatározását.

— *Elrendelem a halálos bírói ítélet végrehajtását. Az elítéltet átadom a hóhérnak és utasítom, hogy hajtsa azonnal végre.*

Halál a bitófán.

Mire az ügyész utolsó szava elhangzott, Balli és emberi megragadták az elítéltet, a bitóhoz lódtították és fölállították a zsámolyra. Ekkor adott először hangot a boldogtalan ember, aki sziverehető, rigmusos éneklő tónusban nyöszörgött:

— *Jézus Szűz Mária! Mi lesz a szegény családommal?*
Jaj, jaj. Uram istenem!

Apró hirdetések.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott adó 4 kr. 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetett. Apró hirdetések előre fizetendők.

Levelezés.

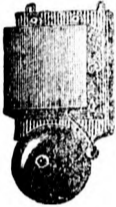
Mirtusz! Levél.

Ajánlat.

A családokozás valóságilag lázba ejti az embereket ha látják, hogy Wallerstein ezég milyen olcsón, valóságilag kidobja nyári árúit, mint batistokat, kartonokat, ruhaszöveteket stb. az utcánra.

ŐROS Testvérek női-divat áruházában divatos Babakelmék. Solymek. Sefirek. Divatos jó Batistok. Vánszok. Szönyegek. Jó, olcsó Függönyök. Ágyterítők. Piperezécskék.

Villamos házi csengők, villámhárítók és telefonok készítését tartós gyors és olcsó kivitelben készít Földvári L. debreczeni első elektro mechanikus, Kossuth-utca 1. szám az udvarban. Javításoknál fél évi új berendezéseknél másfél évi díjtalan rendbentartás illetve jótállás biztosítatik. Vidékre soron kívül a leggyorsabb kiszolgálás. Villamos műszerek, felszerelések raktára.

Ha jó árú készitünk, nem kell a közönséghez könyörögni, hogy „pártolja“ a magyar ipart. A szármalmas pártolás helyett akkor az a saját érdekében vásárolja. Ez az eset áll fenn a Miskolcson gyártott mosdószappanokkal is. Ezek között kiválék a párnai ibolya szappan kellemes illatával, üdítő, gyöngéd, bőrfinomító hatásával. Jobb, mint bármilyen külföldi szappan. Egy drb. 80 fill., 3 drb. 2 kor. 20 fillér, készíti Szabó Béla pipere szappangyáros Miskolcson. Debreczenben kapható: Tóth Béla gyógyszer-tárában, Szent-Királyi Tivadar, Kálnai Lipót, Benyáts Emil, Kontsek Géza, Márton Gyula, Weisz Sándor, Tóth Kálmán és Balázs Ödön gyógyszer-tárában. Fenti raktár-saimnál különféle olcsóbb, de nagyon jó más szappanaim is kaphatók.

Utcai kihordásra 1 liter sestakerti új bor 24 kr. Lendlbauer Kálmánnál Kenyér-piacz 8.

Kézvel szedett befőzni való muskotály körte kapható Kaszanyitzky Endre üzletében.

Gépolaj, tovoza, zsír, kocsikenőcs legolcsóbban beszerezhető Fazekas Kálmán festék és petroleum üzletében, Hatvan-utca 6.

Czimfestő munkákat izléses kivitelben, jutányos áron készít Zelinger Ede Debreczenben, Darabos-utca 16. sz.

Kereslet.

Egy fiatal fűszerkereskedő-segéd azonnal főlvetetik Czeglédy Józsefné üzletében.

Egy jó családból való fiu tanulónak ellátás mellett felvétetik Bán Kálmán fűszerkereskedőnél Egyház-tér.

Egy jobb családból való fiu, helybeli nagy fűszerüzletbe tanulól felvétetik Czim a kiadóban.

Rankai Györgynél, egy fiatal fűszerkereskedő-segéd felvétetik. Bocskai tér 12.

Vidéki szülők figyelmébe. Kis leányokat teljes ellátásra szept. 1-től intelligens özvegy uri nő elfogad. Czim a kiadóban.

Eladás.

Kisostón főtt törköly pálinka 25 litertől kezdve eladó, literenként 1 korona 20 fillérért, a Debreczeni Szőlő- és Bortermelő Szövetkezetnél Simonffy-utca városi bérház.

Boldogker. II. járás, 73-ik számú szőlő eladó.

Eladó ház. A Baross-utca 24. sz. házastelek jutányos árért eladó. Felvilágosítást ad a Debreczeni Első Takarékpénztár titkárja.

A Boldogkert 102 szám 1 nyilas szőlő, gyümölcs-fákkal, új épülettel, jó vízü kuttal eladó. Értekezhetni csak vasárnap.

A n. é. közönség figyelmébe!

Most érkeznek

tiszta németajku bonnek és szobaleányok,

kik közvetitésem útján megrendelhetők és közvetlen szülőhelyükről hozhatók.

Bizonyítványok és könyvek nálam megtekinthetők.

A nagyérdemü közönség becses megbizásait kéri

Turai Farkas

elhelyező-osztálya,
Debreczeo Miklós-utca 8. sz.

Posztó és szalmakalap 40 krtól feljebb.

Értesítjük

t. vevőinket, hogy az Ács Testvérek üzletét megvettük és míg a készlet tart **bámulatos olcsón** árusítjuk, u. m. női és férfi ingek 70 krtól kezdve, gallérok, kézelők 10 és 15 krért, nap- és esőernyők, női és férfi nyakkendők, blousok, kesztyük, övök, miederek, harisnyák stb. gyári áron alul

Székely Jenő és Társa u.

most Piacz- és Szent-Anna-u. sarkán 48. szám.

Vaggon-, dohánygyárosok és vasutasoknak 10% engedmény.

Ügyvédi irodámat

Batthyányi-utca 5.

számu házba helyeztem át.....

Dr. Kőrösi Kálmán.

Árlejtési hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város világitási vállalatának telepén a 155/7746. 1903. bkgy. sz. határozat értelmében egy munkás lakóház építésére és egy másik átalakítására zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik. A teljesítendő összes munkák költségének előirányzata 8422 korona 99 fillér.

Zárt ajánlatok augusztus hó 6-ik esütörtöki napjának d. u. 4. órájáig adhatók be a világitási vállalat igazgatóságánál, a hol egyszers-mint az előirányzati összeg 5%-a teendő le biztosítékul készpénzben vagy helybeli intézet betéti könyvében. Az ajánlatok felbontása d. u. 5 órakor történik. Ajánlatok csak az összes munkákra fogadtatnak el.

Pályázó köteles ajánlatában kijelenteni, hogy a tervet, költségvetést, vállalati feltételeket és helyi viszonyokat ismeri és azoknak kötelező voltát elvállalja. A munka augusztus hó folyamán megkezdendő és oly erővel folytatandó, hogy október hó végéig az épületek lakható állapotban legyenek átvehetők.

Terv, költségvetés az igazgatóság-nál a hivatalos idő alatt megtekinthető, hol a szükséges felvilágosítások is megadatnak.

A vállalat fentartja magának a jogot bármily irányu szabad elhatározásra.

Debreczen sz. kir. város világitási vállalata.

TENTA

Mi Herczeg Salgó és Geiger

TENTA

budapesti tintagyárosok!

nem a „magyar ipar“ megszokott hazafias pártfogására támaszkodva létesítettük vállalatunkat, hanem saját erőnkben bizva

gyártmányaink minőségét azon tökélyre emeltük, hogy a külfölddel a versenyt bátran kiálljuk.

Tegyen egy kísérletet, kérjen Herczeg Salgó és Geiger-féle író, másoló vagy szines tentát debreczeni elárusítóknál.

MIHÁLY SÁMUEL papirnagykereskedő, Debreczen Főter 30. Dréher sörcsarnokkal szemben.